

Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
10-12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1-10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

110. szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 23-án.

II. évfolyam 1886.

A hadsereg szállításai.

Azon alkalomból, hogy a brassói kereskedelmi és iparegylet egy kérvény felterjesztését határozta el az országgyűléshez a hadsereg szállításának olynemű átalakítása tárgyában, mint az évek óta a német hadseregnél történik, azaz a lehető legnagyobb mérvű decentralizáció elvén, hol minden ezred maga szerzi be vidékén szükségleteit, — talán nem lesz időszerűtlen még egyszer reámutatni ezen különösen a mi iparunkat igen közelről érdeklő kérdésre.

Iparunk s különösen a gyapju- s bőripar nagyban károsult az által is, hogy bár a hatvanas évek vége felé megszüntettek az ugynevezett felszerelési bizottságok, a melyek semmikép sem járultak az ipar emeléséhez, de e helyett a hadsereg szállításai nagyobb konzorciumoknak adtak át.

Ez által csaknem teljesen megsemmisült hazánkban s különösen a keleti részekben a vidéki ipar, t. i. az illető iparágak.

A területiális rendszer ma keresztül van vize s a ruházati tárgyak, fehérneműk, csizmák stb. konzorciumok által történő beszerzésének végre meg kellene szűnnie, mert a feltétlen szükséges kapocs hadsereg és nemzetgazdaság között a fennálló rendszer által zavartatik s a kisipar érzékenyen károsittatik, vagy talán teljesen tönkre tétetik. Még azon esetben is, ha a hadügyi kormányzatnak eleintén nagyobb árakat kellene fizetnie, mint jelenleg, — távolról sem lehetne elég indokolt, teljesen mellőzni a vidék versenyképes iparát.

Vannak, kik azt állítják, hogy a modern hadügy csak károsan hat az állam nemzetgazdasági viszonyaira s hogy egészen különálló s egymást lehetetlenítő két kérdés, vagy a hadügyet fejleszteni, vagy a közgazdaságot virágzásra juttatni. Ámde e nézet nagyon is téves. A tőke és munka, mezőgazdaság és ipar közötti harmóniát létesíteni s előmozdítani, egyik legszebb s legnagyobb feladata egy kulturált államnak.

De ép ily nagy és fontos feladata, fentartani a kapesot hadügy és közgazdaság között. Ez épen a közös hadügy- s magyar honvédelmi miniszter feladata volna. S ha — mint illetékes helyről hangoztatott — azt állítják, hogy ezen hatóságok feladata gondoskodni a

hadsereg harczképességéről, nem pedig az iparról: úgy ez merőben téves nézet. E hatóságok feladata mindkettőt, hadügyet és ipart összhangzatba hozni.

Egy oly sokoldalú igényekkel bíró hadseregnek, mint a miénk is, mindenkor támaszkodhatnia kell élet- s versenyképes iparra. Ámde ne támaszkodjék csak azon vidék iparára, mely közelebb esik a központhoz, vagy épen az állam egyik feléhez, hanem támaszkodhatnia kell északtól délig, kelettől nyugotig az ország minden egyes részének iparára.

Ezenkívül a hadsereg fontos képzőintézet is volna, melynek hozzájárulnia kellene ahhoz, hogy az ipar — mert a csapatoknál annyiféle alakban alkalmazható — minden irányban alkalmaztassék, azaz igénybe is vétessék. Egy racionálisan alkalmazott rendszer mellett bizonyára nem szenvedne, de sőt határozottan nyerne a hadsereg harczképessége.

Ott van a porosz hadsereg. Bizonyára senki sem akarja kétségbe vonni annak harczképességét. Már pedig ott nem létezik centralizáció, hanem egy az ország iparát előmozdító, a képzelhető legtágabb értelemben vett decentralizációs rendszer. Ott a csapatoknál iparos osztályok állanak fenn. Ezek kiegészítő részei a hadseregnek.

Ezen rendszer ellen még tizenhét évvel ezelőtt azon érv hozatott fel, hogy ez nálunk kivihetetlen, mert vidékenként oly kezdetleges és csekély az ipar, hogy ily iparosztályoknak szervezése merő lehetetlenség.

A hadsereg leghatalmasabb fejlesztője lehetne az iparnak. Hisz magának a hadseregnek módjában áll oly vidékeken is ipart teremteni, a hol az egyáltalában nincs. Az ezred- és csapatműhelyekben iparosok képeztethetnek. Az ujoncz megtanulhatja egyik vagy másik iparágat s ha szolgálati ideje letelt, mint szabó vagy cipész térhetne haza, a mi viszont nagyban hozzájárulna a vidéki ipar előmozdításához.

Ámde a jelen rendszer barátai itt ismét azon ellenvetést tehetnék, hogy ily kulturális és nemzetgazdasági feladatok nem a hadügyi kormányzat teendői közé tartoznak. Ám legyen. De ha nem szabad veszélyeztetni egy állam biztonságát, épen úgy nem szabad veszélyeztetni annak egyéb, különösen nemzetgazdasági érdekeit. Az állam különböző cél-

jai között teljes összhangnak kell uralkodni. Mert ha fejlesztjük az egyik érdekét s célját a másiknak rovására, megbontaná csakhamar az összhangot.

De elvégre is szenvedne alatta a fejlesztett érdek is, mert amannak előmozdításával csökkenne a másik, azaz a hadsereg érdekeinek örökös egyedüli szemmel tartása mellett elvégre csökkenne az iparos osztály adózóképessége, az állam nagyszámu adózó polgárságot vesztené el s végre azon helyzetbe juthatna, hogy nem elégitheti ki a hadsereg szükségleteit, illetve fokozott igényeit.

Akárhogy is tekintünk már most ezen kérdést, az állam egyik fontos feladata, hadügye által előmozdítani iparát.

Másodrendű kérdés az, vajjon azon rendszer alapján, a mely a porosz hadseregben évek során át van használatban, még pedig a legnagyobb sikerrel, — avagy más módon.

A fődolog: szakítani a centralizációval, kivenni az állami s illetve a hadsereg szállításait a konzorciumok kezéből s felosztani a szükségletet a vidék ipara között. Ez által soha sem fog szenvedni a harczképesség. Másrészt azonban segítették ez által az ország vidéki iparosságán, a mi minden körülmény között csak az államkincstárnak volna előnyére.

Vannak egyes iparágak, melyeken kizárólag a hadseregnek szállítandó munkák segíthetnének. Ilyen első sorban a lábbeli-ipar s a posztóipar. Valamennyi cipész és csizmadia nem dolgozhatik finom rendelmény-munkát; erre nézve nincs fogyasztó közönségünk elég. S ép így valamennyi posztós nem készíthet mind divatos cikkeket, mert ez által rendkívül egészségtelen helyi verseny keletkeznék, a mit teremteni szintén nem állhat érdekünkben.

A munkát meg kell osztani. Erre pedig legjobb mód a hadsereg, honvédség s állami szállítások. Ha a hadsereg, honvédség munkálatai részben — az illető vidékre eső arányban — az illető iparosok egy része által állíttatnék elő, ép oly mértékben csökkenne azok versenye, kik finomabb munkákra vannak be rendezve.

Meglenne a munkafelosztás. Ez által pedig jólét teremtetnék. A jólét pedig üdvös befolyással volna magára az államháztartásra.

Az országgyűlésnek ismét alkalma lesz

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Mari.

(Beszélyke.)

(Vége.)

Ki irhatná le, mit érzett a nő, midőn kis magzatát keblére ölelve, először susogta az anyai szeretet meleg hangján: gyermekem!

Van-e zavartalan boldogság e földön? Létezik-e csak egy szemernyi öröm is, melybe az öröm keserű cseppét ne vegyítene?! Bizonyára nincs. Máté István sem volt kivétel. A rövid boldog napokat (a boldogság napjai mindig rövidiek!) hosszú, szenvedésteljes napok, hetek válták fel. Mivel a falevél sárgultan lehullott a földre, István nagyon beteg lett, typhust kapott. Lázálmaiban csak nevéhez szólott, csak őt féltette, csak őt sajnálta elhagyni. Egy-egy tisztább percében, szomorú tekintettel kereste fel a ringó bölcsőt, hol kis gyermeke aludta ártatlan, boldog álmát. Megfogta neje reszkető kezét s mintegy magának téve szemrehányást, szomorú, fájdalmas hangon susogta: „... Itt hagylak titeket! Érzem... érzem, hogy meghalok!”

Mari minden percét a beteg ágya mellett töltötte s ápolta gyöngéd, önfeláldozó szeretettel; ha éltét odaadhatta volna cserébe férje élteért, mily szívesen adta volna oda! Hányszor sohajtott fel fájdalmasan, midőn néma éjelen beteg férje ágyánál virrasztott:

„Haljak én meg helyette!”

Mind hiába! Minő óriási, nagy hatalma lehet a halálnak, hogy harcot mer kezdeni a nő szerelmével!

Hideg, zimankós téli délután temették el Máté Istvánt.

A koporsó mögött nem vonult fényes gyászszereg; egy pár jószívű öreg embert kivéve csak Mari képezte a gyász kíséretet. A temető kapuján keresztül szomorúan haladt a gyászszereg; Mari már nem könnyezett — szeméből kiapadtak a könnyek! A koporsót leeresztették, a pap rövid imát rebegett még, aztán hullott a rög, rög után a koporsóra. Mari sokáig nézett merően maga elé:

... „Milyen jó volna nekem is oda lenni pihenem” — szól, lassu tompa hangon, hiszen elhagyott mindenki, a ki csak drága volt előtte e földön, — nekem nincs senkim...”

A gyermek megfázott és sirni kezdett.

... — Ah! mégis, itt vagy te, vigasztalóul gyermekem, te fogsz nekem róla beszélni, midőn kis ajskad mosolyra nyílik, — menjünk gyermekem!”

Ismét visszatért csöndes lakába, s az uton ezerszer is keblére szorítá magzatát. Másnap elindult munkát keresni; varrónőre nem volt szükség, mosónőt kerestek — és Mari mosónőnek ajánkozott. És ismét folyt a munka reggeltől estig, — mint egykor,

csak hogy nyugodt, csöndes esték nem tudtak mosolyt csalni a sokat szenvedett nő sápadt arcára. Kis gyermekét karjába vette, magához ölelte gyöngéd szeretettel, megcsókolta ajkát, — de azért a szíve mégis egyre fájt. Csak egyszer érzett boldog örömet lelkében, midőn kis gyermeke először ejtette ki e szót: apa! E rövid örömet is megsemmisíté a veszteség fájó tudata. A gyermek mosolygott, játszott körülte, kicsi vastag kezeivel megölelte anyját és mosolygott kedvesen, ártatlanul. Boldog gyermek! Mennyire irigylésre méltó vagy, hogy nem érted meg anyád könnyeit!

Mari sokat dolgozott, — a tél nagyon hideg volt, sok fa kellett. Eleinte volt munka, volt fa és kenyér. De később nem volt munka többé s a hideg, fagyos szobában elfogyott még a kenyér is. A gyermek éhes lett s enni kért. Oh ti gazdagok, kik nyájas, meleg szobában töltitek elégedetten napjaitokat, ti nem tudjátok, nem érzitek, mint vérzik a szerető anya szíve, midőn éhes gyermeke zokogva kér tőle kenyeret, — és nem adhat neki. Mari elaltatta gyermekét s könnyes szemekkel susogta:

— Csak holnapig várj, kicsi gyermekem, holnap... holnap majd lesz puha, meleg kenyér!

A holnap eljött s a gyermek újra kért kenyeret s a szegény anyának nem volt még csak száraz kenyere sem.

A szíve vérzett.

nyilatkozni ezen kérdésben, mikor a brassói kereskedelmi és iparegylet kérvényét fogja Horváth Gyula képviselő a ház asztalára letenni.

Az országgyűléstől függ, meg akarja-e menteni hazai iparunkat, fejleszteni akarja-e azt szemben a mind nagyobb tért foglaló osztrák iparral?

Ez ismét oly kérdés, melynél a kormány az összes pártok támogatására számíthat; mert egyik pártra nézve sem lehet közönyös a hazai ipar kérdése. Emelje fel tehát döntő szavát e kérdésben a magyar nemzet képviselője.

Belföld.

A miniszteriumban bekövetkezendő személyváltásokról szóló hírek keringenek már hetek óta s mi is köztük vagy egy hét előtt azt a kombinációt, mely szerint Szapáry Gyula gróf venné át a közlekedési tárczát s Széll Kálmán lépne be pénzügyminiszter gyanánt a kabinetbe. Mint most a legilletékesebb forrásból halljuk, ezeknek a kombinációknak semmi tényleges alapjuk nincs.

Az országgyűlési szabadelvű pártnak szept. 20-diki értekezletét Vizsolyi Gusztáv elnök megnyitván, meleg hangon üdvözölte a párt tagjait s utalva az új ülésszak alatt megoldásra váró nehéz feladatokra, kiemelte annak szükségét, hogy a párt tagjai jövőre is megőrizték a közös meggyőződésben gyökerező egyetértést a kormányval, melyet s különösen annak fejét, a kormányelnököt az értekezlet lelkes éljenzése között üdvözölt s biztosított a párt meleg ragaszkodásától.

Tisza K. miniszterelnök köszönetet mondott a szíves megemlékezésért. Voltak — ugymond — mint a párt elnöke is említé, nehéz idők és lehetnek még, de szóló reméli, hogy kölcsönös bizalommal e nehézségeket is le fogjuk győzhetni, miután egy a vezérsíllagunk mindnyájunknak, a haza üdve.

Azután megtörténtek a kijelölések a ház tisztikarának és bizottságának tagjaira. A ház alelnökeinek és háznapjának az eddigieket jelölte ki az értekezlet. A ház jegyzői karában a párt részéről egy változtatás történik, hogy Rakovszky István helyett, ki a jegyzői tisztet többé elvállalni nem volt hajlandó, Beöthy Algernon jelöltetett ki. (A mérsékelt ellenzék Ábrányi Kornél helyett Zay Adolfot jelölte ki.)

A ház bizottságaiba is a párt részéről az eddigi tagok jelöltettek ki, csak a pénzügyi bizottságban fogja a főispánna kinevezett Pejacevich Tódor grófot Zuvics József, a véderő bizottságban az elhunyt Tischler Vincét gr. Széchenyi Tivadar s a naplóbíró bizottságban a szintén elhunyt Jánosy Jánost, Mohay Sándor felváltani.

Külföld.

A „Temps” a bolgár kérdést illetőleg a magyar országgyűlésen tett interpellációkról szólva, azt írja, hogy talán Budapestről — a három szövetséges hatalom egyetlen alkotmányos fővárosából — fogja meg-

Kétségbeesésében örült gondolata támadt. Karjára vette kisdédét és sietve hagyta el a házat. A süvítő szél lerántotta a kendőt gyermekéről s a kicsike sirni kezdett, — ő nem vette észre. Haladt sebesen előre. Sötét éj volt a haragos felhők eltakarták a holdsugárt s egy-egy csillag, mint kialudni készülő mécsvilág pislogott a néma éjszakán. A hó rémesen zizegett a sebesen haladó anya lépte alatt. Elért a folyóhoz.

A jégablak zajongva csaptak össze.

A gyermek fázt és keservesen kezdett nyöszörögni.

— „Ne sirj, ne sirj kicsi gyermekem, — szólt örült fájdalommal az anya, — nem fázol már soká, ott lenn, mélyen a jégbarátban... meleg van, nagyon meleg... ott elfeledjük azt, hogy éhezünk...”

A jégablak szétváltak, a sir kifárult s az anya gyermekével a hullámok közé rohan. A víz nem volt mély s mégis az anya pereznai önkívületében, elragadta kezéből a gyermekét. Mari keresi a jégablak között, s előbb fájdalommal, tompán, majd, mint egy furia örülten kiáltja:

„Gyermekeim!... gyermekeim!”

A kiáltás elhal a néma éjszakában. Kirohan a partra, tova fut, keresi mindenütt, a hó alatt, a hó fölött s nem érzi, miként bénítja meg a hideg tagjait, mint esik el a hóban.

Ott találták meg másnap s betegen vitték a kórházba, onnan a börtönbe.

Oh! a nyomor rossz tanácsadó!

tudni Európa a legujabb válság s ama kompenzációt titkát, a melyet Oroszország a neki tett engedményekért adni hajlandó.

A „Journal des Débats” jelenti, hogy a három császári hatalom egyetértése teljes; Oroszország lemond Bulgária megszállásáról, de fentartja magának, hogy ott tulsúlyt gyakorolhasson más hatalmakkal szemben.

Általános politikai vélemény szerint Valdemár herceg jelöltsége nem engedhető meg, mert ellentétben áll azzal a határozattal, hogy a megválasztandó fejedelem egyetlen európai uralkodó családnak se lehet tagja. —

Odesszába érkezett jelentések szerint Bulgáriában növekszik az oroszellenes áramlat. Filipopolisban oroszellenes tüntetések történtek, Ruszcsukban pedig a tömeg leszakította az orosz zászlót és jelvényeket a kikötőben és a konzulatusi épület falairól. Panigerskij varnai prefekt kénytelen volt az orosz konzulatus házáat csendőrökkel rakni meg. Mondják, hogy a nép azért nem ment a csár nevenapján a templomba, mert megtiltották az ünnepélyes misén való megjelenést. Ruszcsukban, Karnobapban, Aidosban, Varnában, Sumlában és egyéb helyeken számos oroszérmébolgárt fogságba vettek. Burgasban, hol a Sándor fejedelem ellen szított összeesküvés egyik feje, Nabokov kapitány, az orosz konzul közbenjárására szabadon bocsátott, a nép támadást intézett e miatt a konzulatusi épület ellen. E hírek azonban valószínűleg tendenciózusak s csupán arra irányulnak, hogy Oroszországnak legyen mit felhozni ürügyül a beavatkozásra.

Konstantinápoly, szept. 22. Anglia, Ausztria-Magyarország és Németország tanácsára a porta megteszi a szükséges előkészületeket, hogy Kelet-Ruméliát megszállhassa arra az esetre, ha az oroszok Bulgáriába bevonulnának.

Forradalom Spanyolországban. Sindovillasban a csendőrség fegyvereket, lőszert és karlista zászlókat foglalt le. Több egyén elfogatott. Madridban szept. 19-én éjjel zavargások fordultak elő. A zavargók „Éljen a köztársaság!” kiáltásokat hallattak. A Havas-ügynökség jelentése szerint Madridban katonai forradalom tört ki. Irunból érkezett távirat szerint a saint-gili lovasezred egy része Madridban 9-én fellázadt és a dockokban elhelyezett csapatokat is megkísérelte bűnrészesévé tenni. A csapatok támadást intéztek a lázadók ellen és ezeket szétverték. A lázadók most Madrid környékén tartózkodnak. Többek közülük elfogattak.

Madrid, szept. 22. A Reuter-ügynökség jelentése szerint két lovas század és 200 gyalogos katona fellázadtak, miközben a köztársaságot éltették. A csapatok tüzeltek a lázadás vezetőire, mire ezek visszavonultak. Az ostromállapotot kihírdették.

Román lapszemle.

A bukaresti és jászvásári egyetemi ifjuság az idén Berladon tartotta évi közgyűlését. A felolvasások között előfordult ez is: „Az erdélyi románok felkelése Horia kapitányuk alatt.” Mult évben annyit cséptek azt a szerencsétlen Horát, hogy végre veres kiáltványban mutatta be magát, miért kénytelen volt a román kormány a szélrőzsa minden irányában utilapit kötni néhány erdélyrészi román irkász lábaira. Ha a két román egyetem nagyreményű ifjusága nem talált más, hálásabb tárgyat a felolvasásra, mint a Horia kapitányt — vajjon ki nevezte volt ki kapitánynak? — úgy csak sajnálkozni lehet ama nemes ifjuságon.

A gyűlést, pedig nem is kulturegylet, nagyszerű eszem-iszom zárta be, melynek árából egy szegény román tanító és pap évi fizetése kitelt volna.

Megértük azt is, hogy az erdélyi mokányok érdekében egy jó tanácsot ad a brassói román lap a román miniszternek. A román miniszter bebocsátja a mokányok juhait telésre Romániába, de kikötötte, hogy a mokányok romániai birtokosokat állítsanak kezeseikül. Honnan találjanak ilyeneket a mokányok, nem elég biztosíték maga a juhnyáj, mely összes vagyona a mokánynak. Ugy látszik, hogy nem, s e miatt szólal fel a „Gazeta”, a mit helyesen tett. — Ha már megdicsértük, lássuk mit szól újabban a mi kulturegyletünk. Azt mondja, hogy a magyar lapok (ezek szerinte mind chauvinisták), addig szidták, rágalmazták a románokat a mult évben, hogy maguk is belefáradtak.

A tulzó szellem, úgy látszik, kihaló-félben van, de rögtön utána teszi: „hátha csalódunk.” Nem ez lesz az első csalódása annak, ki az ördögöt a falra festi s azt hiszi, hogy az az igazi dráku. A szászokkal való kibékülés, elhalgatott a „Gazeta”, öröme, nem volt kolera-beteg.

A német lapok — ismét a „Gaz.” — öröme — megint a magyarok türelmetlenségéről írnak, és e miatt a magyarok nagyon haragusznak (?) a szászokra, kik t. i. a német sajtót szász ügyekkel táplálják. Szóval vége a kibékülésnek és foly a tinta tovább is. A dolog nem épen így van; de kár lenne elrontani a „Gazeta” jókedvét, a ki vezérezkik így végzi:

„A chauvinisták, márt t. i. mi magyarok, egy kevéssé megváltoztatták taktikájukat, de természetüket nem változtathatják meg.” Soha sem lesz belőlünk olyan magyar, a kiben a „Gazeta” kedvét találja, csak egy volt s az is meghalt. „Akár kiáltunk, akár hallgatunk, ugyanazok maradunk, t. i. határtalan önzők, és türelmetlenek.”

Jaj a csárának, de nem tudjuk melyiknek, ha még sokáig így megy. Értsd: ha hallgatunk. Van csára Birsei, csára Fagarsulni s még ilyen is van; „Csára ungurésca.” Nem tudjuk, melyikért jajgat a „Gaz.” Sok mindent reánk fogtak elleneink, de azt az egyet, hogy a magyar önző, illyent maig nem olvastunk. Sok hasznát vette volna, ha csak egy piczike önzés lett volna szívében; de ha így vádolják, még önző is lehet.

Bukurestből azt írják, hogy Sztojka Alexandru felette érdekes vallomásokot tett, melyeket most még nem lehet szellőztetni; de már holnapután lehet. Akkor is jó lesz. A merényletet a komoly ellenzéki lapok is elítélik, de vannak olyanok is, melyek azt állítják, hogy komédia az egész. Bretianó szervezte, hogy lesujthassa az ellenzéket. Az ilyen vád nem halatlan. A veres kiáltványra is ráfogták volt, hogy kormányunk nyomatta és terjesztette, hogy tönkre tegye a románokat. Kopott, haszontalan vád volt itt is, ilyen ma odaát is. Minden nagyhatalom üdvözölte konzulai által Bretianót.

Az ellenzék vádol, kiabál, de az a golyó neki igen nagyot ártott. Bretianó ma népszerűbb, mint valaha s a csokajok gyűlöltebbek, mint bármikor. Ruszcsukból azt a csudát írják a „Telegraful”-nak, hogy Zankov az orosz-párt főnöke megtért s feltétlenül alávetette magát az ideiglenes kormánynak, mely politikus ugyan, de azért mégis oroszellenes és erős fejedelmepárti.

Ruszcsukon erősen hiszik, hogy a fejedelmet ismét megválasztják. Mióta Sándor fejedelem hazautazott az orosz-párt Bulgáriában — úgy mond — felére olvadt. Nemsokára eldül: az orosz csár, avagy a bolgár nemzet akarata fog-e Bulgáriában érvényesülni. A bolgárok komolyan készülnek.

Czenkalji.

A kolera.

Budapest, 1886. szept. 20.

A betegedési esetek száma emelkedik a fővárosban, de a halálozások száma állandóan csekély. Az utóbbi 24 óra alatt, tegnap déli 12 órától ma délig 25 kolera-eset és 3 halálozás fordult elő. Szeptember 12-ikétől ma délig megbetegedett 105 ember, ezek közül meghalt 26. Ma már a jobbmódu osztály sorából is szedi áldozatait a kolera. Említésre méltó, hogy eddig igen kevés gyermek esett kolerába, de a kik a betegséget megkapták, azokat az megölte.

A főváros rövid napi jelentése konstatálja, hogy mig tegnap délig már 25 újabb betegedés fordult elő. 12-ikétől eddig összesen 108 betegedés és 28 halálozás történt. Ezek közül a barakkórházban fekszik 26, a János-kórházban 3 beteg, a többi magánlakáson van. t. i. a ki még beteg.

Az új esetek. 1. Pesina Cirill, könyvnyomász, kolera nosztrasz. 2. Essenther Ferencz, államvasuti hivatalnok kolerin. 3. Kell Emilia, vasuti hivatalnok neje, kolera nosztrasz. 4. Grzenszki János, közbiztonsági szolga, kolerin. 5. Varga Endre, cipész, kolera nosztrasz. 6. Neumayer Anna korcsmárosné, kolerin. 7. Dietrich János katonatiszti szolga, kolera. 8. Tuba Károly 47 éves napszámos, kolera, meghalt. 9. Csermer Ferencz 29 éves napszámos, kolera nosztrasz. 10. Ottava Angela 14 éves cseléd, kolerin. 11. Krausz Kreszcenczia 36 éves cseléd, kolera. 12. Geber Béni 40 éves kereskedő, kolera. 13. Brammer Flóris neje, 32 éves, kolera. 14. Mayer Iván 40 éves, házmaster, kolera. 15. Epstein Pollák, Hopfner Teréz Erzsébet, elaggott asszony, kolera. 17. Győre Lajos katona, kolera. 18. Pólt György 27 éves ácsmester, kolera. 19. Lepil Etelka 7 éves gyermek, kolera, meghalt. 20. Kaczián Pál 33 éves napszámos, kolera. 21. Jodfiak János 12 éves tanuló, kolera. 22. Dominik Zsiga 16 éves napszámos, kolera. 23. Farbacher Ferencz 47 éves napszámos, kolera. 24. Parragi János 39 éves lakatos, kolera, meghalt. 25. Kollár János 29 éves pincér, kolerin.

A tegnap betegnek jelentett Heller Ede bölcész

A kolera Pestmegyében. Ma délelőtt Duna-Vecséről és Erzsébetfalváról táviratozott az illető szolgabíró az alispánhoz, hogy a nevezett helyeken egy-egy halálozás történt kolera nosztraszban. A járási orvosok fölhívták az óvintézkedések megtételére s az esetekről az alispán fölterjesztésben értesítette a belügyminisztert.

Ujvidékről írják: a Tétény nevű, Budapest-ről jövő propeller egy kolerabeteget hozott magával Ujvidékre Stieber Pálné cseléd személyében, ki a rögtön alkalmazott orvosi segély dacára csakhamar — az orvosok szakvéleménye szerint — ázsiai kolerában halt meg szept. 17-én. Ugy betegsége, mint eltemetése alkalmával a legintenzívebb fertőtlenítési intézkedések tettek meg s hullája — nehogy a ragály a városba behurczoltassék, az egyh. beszentelés után a hajóról a fűzfa-erdőbe szállították, hol dr. Jojkics, dr. Ofner s a rendőrség ellenőrzése mellett temettetett el.

Temesvárról sürgönyzik, hogy ott is fellépett a kolera. Az első esetet ma konstátálták egy kefékötőn a gyárkúlvárosban.

Veszprémmegyében Ó-Bánya községben tört ki a kolera s eddig öt ember halt meg benne.

Halász Sándor főszolgabíró táviratilag értesíti Pestmegye alispánját, hogy Duna-Vecsés községben Bíró Jozsefné ma kolera nosztraszban meghalt.

Egyletek.

A Brassói kereskedelmi és iparegyület választmánya a tagok igen élénk részvétele mellett tartotta a havi rendes ülését, melynek több igen fontos tárgya volt. A gyűlésen bemutatott több érdekes miniszteri leirat is; így többek között a belügyminiszter leirata a csizmadiáknak adandó szállítást illetőleg; a kereskedelmi miniszter leirata az Oroszországból, Bulgária- s Szerbiából származó gyapju s nyersbőr behozatala, illetőleg az ezek részére engedélyezett kedvezményes szállítási díjak tárgyában, a melyet egyetünk már közölt és a közlekedési miniszter egy leirata a nyerstermékek és iparcikkek szállítási kedvezményét illetőleg.

Érdekesebb tárgyait képezték a gyűlésnek: egy közös főnökhely felállítása, melyre az itteni gyapjuiparosoknak feltétlenül szükségük van.

A gyűlés az előadó titkár javaslatát egész terjedelmében elfogadta s kimondta, hogy sürgősen hozzáfog oly főnökhely létesítéséhez, mely célból az érdekelte iparosok már legközelebb közös tanácskozásra fognak meghívni.

A második, nem kevésbé fontos ügy: a hadsereg szállítási kérdése.

A gyűlés feliratot fog intézni az országgyűléshez, kérve, hogy a hadsereg szállítására nézve mondja ki, miszerint alkalmazni kívánja a német hadseregnél alkalmazásban lévő s igen életrevalónak bizonyult eljárás, t. i., hogy minden egyes ezred tartozik szükségleteit előírt módon az illető vidékről beszerezni, miáltal az ország minden vidéke iparán segítve lenne.

Ezen kérvényt az egyet pártoló hozzájárulás céljából megküldi valamennyi törvényhatóságnak s kereskedelmi kamarának, míg az országgyűlésen való benyújtására Horváth Gyula országgyűlési képviselő határozatott felkérni.

Az egyet közelebből küldöttséget meneszt a miniszterelnök urhoz s a kormány többi tagjaihoz, kérve érdekeink fejlesztését.

Ezen küldöttségnek vezetésére az iparunk iránt oly melegen érdeklődő Sigmond Dezső országgyűlési képviselő fog felkérni.

E gyűlésen olvastatt fel Brassó város tanácsának válasza az áruháznak az árucarnok céljaira való átengedése tárgyában.

Hosszabb tanácskozás után a gyűlés újabb s a közölt végzést behatóan megvilágító beadványt határozott el, melyben kimutattassék, mily sajátos, el nem fogadható indokokkal tagadtatott meg az első kérelem.

Több egyéb tárgy elintézésén kívül, a gyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának, Sigmond Dezső kamarai elnöknek, Benigni Samu iparegyületi elnöknek s Binder Lajos iparfelügyelőnek azon rendkívüli jóindulatért, melylyel városunk iparosainak érdekeit a kolozsvári kiállításon képviselték.

Végül még csak több új tag vétetett fel, mivel a gyűlés véget ért.

Titkári jelentés

„Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” 1886. aug. 29-iki rendes közgyűlésén.

(Folytatás.)

A küldöttek bejárva körutjokat, nagy lelkesen fogadtattak a szebeni, segesvári, brassói iparos egyeteket, iparosok, a sepsi-szentgyörgyi, csikszeredai, székely-keresztúri intéző körök részéről, s midőn be-

számolván, az egyesület átirata folytán egyesületünk kibocsátotta a nemzethez fölhívását, mint egy fölfedezés hatott az országra a szózat. Zápóra indult meg a tudakozódásoknak és megrendeléseknek. Kereskedőink s szabóink a fogyasztók kereslete alapján kénytelenek lettek érintkezésbe lépni a termelőkkel s velők üzletet kötni. Városunkban külön raktára is alakult a honi szöveteknek Benigni Samu iparos együleti elnök buzgalma folytán. Idejét látván a védeyleti eszme fölvevésének, közgazdasági szakosztályok által véleményt dolgoztattunk ki, mely az egyesület köteleességszerű hivatalának nyilvánította ki a versenyképes magyar s kivált határszéli iparos számára a megfelelő piac teremtését. Ez okokból egy bizottság ment ki Sigmond Dezső alapítónk s vál. tagunk elnökle alatt, fölhatalmaztatván magát további szakértőkkel kiegészíteni. Sigmond Dezső aug. 12-iki ülésünkön bejelenti, hogy a bizottság egy erdélyrészi iparkiallítás rendezését tartja szükségesnek s pedig a közgyűlés idejében, mely okból fölkerlte a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát annak gyakorlati kivitelére. A kamara kész örömmel vállalkozott a hazafias munkára s azonnal szállítási kedvezményeiről gondoskodott, azt — ha a magas kormány netán megtagadná — a maga részéről biztosítván. A kiállítás rendezésére a kolozsvári iparos egyet vállalkozott, felajánlván palotájának helyiségeit, melyekben a nagy közönség e pillanatban a kiállítást ott szemlélheti, büszkeségére erdélyi iparunknak.

Röviden egybefoglalva a képet, mely most az ipar mozgalom következtében mutatkozik, im ez. Ismertté lett az ország előtt a véka alá rejtett gyertya; a finom posztókhöz szükséges gyapju ára gazdáink kezében felszokkent. Felhívásunk következtében szövetermelőinkhez, az iparos-egyesülethez, közvetítőnk gyanánt fölkerlt alapítónk, iparfelügyelő Binder Lajos urhoz összesen, körülbelül 7000-ret meghaladó tudakozás érkezett, melyek mind megválaszoltattak, megfelelő minták hozzácsatolása mellett. Szövetermelőink egyesültek, mint például Nagy-Szebenben a „szövettermelők árucarnoka” czég alatt; kolozsvári kereskedők és szabómesterek tetemes megrendeléseket tettek; a közönség igyekszik a jutányosabb s jobb minőségű heni kelmébe öltözni, mely okból egyesületünk jó ideig kénytelen volt irodájában minta-kollektiókat tartani s megrendeléseket fölvenni és közvetíteni; a termelők produktív képessége — hála isten! — tul van a kereslet által lépve, úgy hogy nem egy külföldi gyáros gyárának idehelyezése iránt puhatóldzik.

Felhívásaink a magas kormányával párhuzamban megnyerték a megyei és városi törvényhatóságokat szükségleteinknek gyárainkból való fedezésére, kormányunk külön utasítva a csendőrséget, fővárosi rendőrséget, az erdővédeket, ar innen való öltözködésre; a vasutak felszerelése a körülményekhez képest innen fognak vétetni. Nagy Kikindán, Pozsonymegyében, Szilágyi-Somlyón védeyletek alakultak, vagy vannak alakulóban; a kecskeméti 40 ezer tagot számláló antisemita-párt egyesületté alakult az erdélyi iparcikkek fogyasztása céljából; a Széchenyi-társ. Szatmárt céljai közé vette az erdélyi iparcikkek fogyasztását s tagjai körében terjesztését.

Mindennek következtében termelőink, kik eddig utazókkal nem bírtak, utazó ügynököket állítottak be, mert a minta-mutatványokat nem győzték már küldeni. Felhívásunknak része van benne, hogy bizottságok alakulnak árucarnokok részvényekre állapítása tekintetéből; hogy Brassó, Háromszék, Hétfalu, Fogaras, Szeben, Segesvár, Beszterce árui oly szépen vannak nálunk kiállítva; hogy bebizonyult, mikép szöveteinkben nincs sem mű-gyapju, sem rongy, sem pamut, se hullott állatok rövid szőre; hogy mosásnak, napnak s a tépőgéppel való szakításnak ellenállanak, hogy beszterezzei és sepsi-szentgyörgyi kalapjaink erősebbek, olcsóbbak s ép oly szépek, mint a külföldiek; hogy különösen székely mosó ruháink, asztalnemünk eredeti székely stíljokban egy életidőre készülnek, s hogy nem bírja őket megsemmisíteni a rothlaszeri, brüni, bielai s biliczi lelketlen hamisítás.

Föllépésünk által végül meggyőződhetek száz atyáinkfiak, hogy mi testvéri szívvel öleljük kebelünkre e hon minden jó fiát s meggyőződhetünk mi, hogy székely véreinket hagyni nem szabad. Az Első Székely Szövőde részvényeinek — a kereslet folytán — emelésére lévén szükség, felkerünk itt is minden jó hazafit, hogy az a 20 ftos részvényekre az ivartóknál előjegyezni kegyeskedjék. — Végül a birtokos uraknak, az intézmények igazgatóinak stb. itt is legmelegebben ajánljuk bõrmunkákra kézdi-vásárhelyi, brassói és sepsi-szentgyörgyi derék, minden versenyen felül álló magyar iparosainkat. Az ég áldása azon, ki most mozdul, míg az alkalom a miénk, s ki mozdul is, nem csak lelkesül!

Kezünk iparával egyszerre foglalkoztatott a lábunk alatt levő talaj.

Egy erdélyrészi földhitelintézet létrehozásának eszméje mult közgyűlésünkön különösen figyelmébe ajánlatott a választmányak. Egyik őszi választmányi gyűlésünkön, október 12-én ki is mondott az eszme erkölcsi propagálása s a létesítés iránt a tagok közreműködésre szólítatván föl, a vál. tagjából jött össze bár függetlenül egy értekezlet itt Kolozsvárt, a tagok közt gróf Galler Jenővel, Ugron Gáborral, Horváth Gyulával Hilibi Gaál Domokossal, gr. Teleki Gusztávval stb. A mint ezután az erdélyrészi orsz. képviselők értekezlete a kezdeményezés s a kormánytól és törvényhatóságtól kezébe vette és elkészítette alapszabály-tervezetét a „Kolozsvári országos földhitelintézet”-nek, választmányunk sietett tanácskozás alá venni, hogy egyesületünk mily módon eszközölhetné a felállítandó intézetnek úgy erkölcsi, mint anyagi támogatását, mely kérdésben vélemény adásra, a közgazdasági szakosztályt kérte föl.

A közgazdasági szakosztályban Kóváry László előadó dolgozott ki szakszerű véleményt, mely az eszméhez hozzájárulást s egyszersmind támogatást involvált; ismeretes azonban — igen tisztelt közgyűlés — az kardinális akadály, mely az államkincstár által nyújtandó 500 ezer ft. alapítvány meg nem nyerhetésével, a földhitelintézet eszméjét tervezett alakjában megbuktatá, — minek következtében a közgazdasági szakosztály egy másik üléséből, midőn a kérdés tárgyalását ismét fölvevő, az intéző körök e határozata s a kilátás hiánya miatt, az ügyet egyelőre félre tenni javasolá. kész levén a tárgyat újból fölvenni, mihielyt annak reaktiválásáról szó lehet.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hír. Gróf Bethlen András főispán ur folyó hó 20-án Szebenbe utazott, honnan ő méltósága október 10-én tér haza.

Megbízatás. A m. kir. igazságügyminiszter Kostend Vilmost, Brassó megye felvidéki járásának szolgabíráját, járása területére a községi bíráskodást meghaladó kisebb polgári peres ügyekben bíráskodási joggal ruházta fel.

Gyűlések. Október hóban megyénknek egyszerre elég gyűlése lesz. 11-én a közigazgatási bizottság 12-én, az állandó választmány; 13-án a számonkérő szék és 14-én a törvényhatósági bizottság tartja idei rendes közgyűlését.

Jubilálunk. A brassói önkéntes tűzoltó-egylet idei szeptember hó 26-án Schuster K. Lajos ur főparancsnokságának 10-ik évfordulóját meg fogja ünnepelni. Ez ünnepélyhez mi is kaptunk meghívót és közöljük ezennel az ünnepély műsorát: Szombaton szept. 25-én esti 7 órakor éjjeli zene és faklyás menet (a tűzoltói zenekarral). Vasárnap 26-án hajnali riadó (a tűzoltói zenekar). Tisztelgés a főparancsnok lakásán és átnyújtása az ünnepi ajándéknak; délután 2 órakor diszebed a „Nro 1” szállodában. (Azon urak, kik a társas diszebeden — egy teríték 1 ft 50 kr. — részt venni szombat esti 6 óráig feljegyeztethetik magukat a „Kr. Ztg.” kiadóhivatalában.

Temetés. Léczfalvi Asboth János nyug. őrnagy temetése f. hó 21-én délután ment végbe. A temetésen a polgári és katonai notabilitások jelentek meg, — míg a katonaság kivonult.

Színészet. Dancz Lajos szathmári színigazgató ma kezdi meg előadásait a redoute termében. A társulatot Szebenből igen melegen ajánlják. Összesen csak hat előadást fog adni, még pedig ma, holnap, Szombaton, Vasárnap, Hétfőn és Kedden. Ma és holnap a „Czigánybáró” kerül színre, még pedig kitűnő katonai zenekarunk teljes számú közreműködésével. A ki még emlékszik reá, hogy rontotta el Polgár társulata ezt a remek darabot a zongorakisérettel, az bizonyára óhajtani fogja, hogy élvezze Strauss ezen remek zenéjét.

Óvatosság. A koleravészélyes időkben talán nem ártana nálunk sem egy kis óvatosság. Így többek között nem lehetne-e elrendelni, hogy a szemének elhordása a házakból csak este 7 órán túl történjék? Legalább nem hurczolnák meleg nappali időben a fertőző anyagokat oly nagyban tartalmazó szemetet. Ajánljuk ert a városkapitányság figyelmébe.

Ingatlanok bírói árverése. Földvár község házána 1886. év szeptember 30-án Popister Atyimnak ingatlanai 1051 ft kikiáltási ár mellett fognak elárvereztetni; az árverezést bírósági kiküldött Borsos Zsigmond bir. végrehajtó foganatosítja.

Törényszéki csarnok. A brassói királyi törényszéknél az alábbi nyilvános végtárgyalások tüzetek ki: 1886. évi szeptember 22-ére: Antal Bartalis Márton ellen hamis eskü letételért; Dregenescu Juon ellen

vesztegetésért; Urszu Bartolomeu ellen súlyos testi sértésért. 1886. évi szeptember 24-ére: Csulan Moise Alexe ellen vesztegetésért; Oancsa Lázár George ellen súlyos testi sértésért.

A honvédség az őszi gyakorlatokról tegnapelőtt érkezett haza. Sepsi-Szentgyörgyön rendkívüli rokon-szenvenvel s vendégszeretettel fogadták őket. A tartalékosokat tegnap bocsátották haza.

Német színészek jönnek Brassóba október 1-én, s. p. Dorn színtársulata, felfrissítve új erővel. Egész télen át itt akarnának maradni, — ha . . . lehet!

A szász egyetem idej közgyűlését gróf Bethlen András szász komes f. évi október 1-ére hívta össze. Ezen ülés a számadások megvizsgálásával s a jövő évi költségvetés megállapításával fog foglalkozni.

Korai hó. Csik-Gyimesről írják lapunknak, hogy ott folyó hó 16-án oly nagy hó esett, hogy az da-

czára a másnapi meleg időnek, nem olvadt el, hanem most is h. hegyeken fekszik.

Románok a határszélen. Mint lapunkat értesítik, a románok a csikmegyei határon keresztekkel, fatáblákkal s karfákkal jelezték meg a határt. Persze ott, a hol ők gondolták.

Sándor bolgár fejedelem a charlottenfeldi szép fekvésű birtokot szándékozik megvenni. Koch udvari lelkész, ki azelőtt hosszabb ideig volt Schaffhausenben gimnáziumi tanár, kezdte meg az alkudozást még akkor, mikor nejével — kit a bolgár mozgalmak kitörése előtt vett nőül — Schaffhausenben töltötte mézes-heteit. Charlottenfeld Neuhausenól nem messze, a hegyen fekszik és igen szép kilátást nyújt a Rajna-völgyre. Egy Oroszországban meggazdagodott óragyáros volt s fél millió frankra becsülik.

Az oroszok barátai, a zágrábi „Obzor“ s az új-

vidéki „Zasztava“ keveslik, hogy azon budapesti tanulókat, kik az orosz konzulátus előtt tüntettek, — a rendőrség csak 10—30 forint pénzbírságra ítélte. Ők hosszabb fogságot is vártak volna. Bizony rájuk férne, t. i. a büntetést keveslőkre.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1886. szeptember hó 23-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.70	vétel 8.72	eladás
ezüstpénz à 20	8.66	8.70	
Napoleon'or (aranypénz)	9.98	9.99	
Török lira	11.28	11.30	
Arany	5.86	5.88	
Orosz papírrubel	122.—	122.25	

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztéryni József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 292./1886. — végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróság 6701./1885. szám alatt kelt végrehajtást elrendelő és a kir. járásbírósnak azon sz. a. kiküldést tartalmazó végzése folytán Papp István és fia cég javára Zehner Károly és neje ellen 1193 frt 14 kr. törke, ennek 1886. év április 1 napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 50 kr. per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságra lefoglalt és 1092 frt 75 kr-ra becsült ingóságok u. m. házi butorok, veedéglői szerelvények, tányér, üveg, pohár stb., valamint italneműek, bor és sör nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6862./1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a brassói lövöldnél (Schützenhaus-nál) leendő eszközzésére 1886. évi szeptember hó 29-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-czikk 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára

az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Brassó 1886. szept. hó 16-án.

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

(204) 1—1

Helyiségváltoztatás.

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, hogy folyó hó 27-én áruaktárommal a Prentner-féle házba,

Felső-Nagy-utca 483.
szám alá költözködöm.

Ezen nagyobb, világosabb s a t. közönségnek kényelmesebb helyiségben azon kellemes helyzetben vagyok, az eddigi czikkekkal nagyobb választékban szolgálhatni.

Midőn az eddigi szíves támogatásért köszönetet mondanék s kérem az új helyiségben is szíves jóindulatú pártfogásukat azon biztossággal, hogy jó árut rendkívül olcsó áron adok.

Kiváló tisztelettel
Löw Mátyás.

LASKAI ADOLF
Beer I. unokaöcscse
butorgyári raktára
Brassó, Nagy-utca 526. sz.
mától szent-Mihály napjáig helyszüke miatt áruit leszállított áron adja el.

(175) 20—*
„EUROPA“ SZALLODA
BRASSÓ,
belváros, Klastrom-utca 11. sz. a.
ujjonnan építve az 1885. évben, minden lehető modern csinnal kiállítva s legnagyobb kényelemre berendezve.
Vendéglő és sörcsarnok a házban.
Szálloda-társaskocsi (omnibus) a vasúthoz.
Egyetlen kényelmes szálloda a belvárosban, a főpiac közvetlen közelében.
BARTHA R.

Szifgyártó üzlet.
A néhai Szele István szifgyártó mestertől hátra maradt áruk nagyon jutányos áron készpénz fizetés mellett eladatnak. Készletben vannak: legjobb minőségű új hámok, prits, nyereg, francia és más fajta gyeplők, lovagló kantár, többféle lekötők, ostorok, korbácsok, többféle kutya-nyakravalók, nyaktáskák, iskola-táskák és többféle apróságok, melyek egyenként, vagy együttesen eladatnak.
Bolthelyiség: Nagy-utca 497. szám.

(380) 1—3

Üzlethelyiség-változtatás!

Alólírt bátorodom a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

== czipő-üzletemet ==

folyó évi szeptember hó 29-től fogva a Nagy-utca és Czerna-utca sarkán lévő 493. sz. a. házba fogom áthelyezni, a hol is a t. közönség eddigi szíves pártfogását tisztelettel kérem.

Molnár Zs. megbízottja:
Biró Gyula.

(409) 1—3

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

(149b)

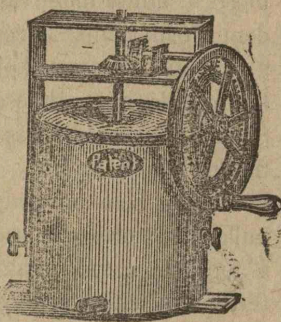
Kovácsnai és Keresztesy NŐI DIVAT- és KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA Brassó, főter

ajánlják a legnagyobb választékkal és legdivatosabb női ruhaszövetekkel ujonnan ellátott raktárukat, u. m. lyoni selyem, faillek, merwelieuzok, bársonyok, gyapju, beige, crepp, loden és cachmírok minden divatos színben és feketében. Női és férfi öltöny kelmék (posztók), mosó creton satin és toilek a legszebb mintákban. Benedict Schroll-féle chiffon, shirting és vásznak minden szélességben. Női és gyermek szalmakalapok és hozzátartozó díszek, u. m. csipke, virág, toll és szalagok; eső- és napernyők, irha, selyem, czernakésztyűk minden ruha színben; továbbá legújabb mintájú csipke- és juttefüggönyök terítők, sofa, futó- és falszőnyegek igen előnyös árak mellett.

Megrendeléseket elfogadnak menyasszonyi és séta-háziruhák, eső- és porköpeny, felsők, mantillók készítésére pontos kiszolgálást és jutányos árak mellett.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Csudája az ipar legújabb találmányának.

Igen fontos és nélkülözhetetlen az emberiség javára és könnyebbé, és pedig minden családnak, különösen a gazdaságban a földbirtokosoknak, ezen legnagyobb cs. kir. szabadalmazott találmány egész Európában szabadalmazva

Vajköpülő készülék

mely nem ütő vagy kavarási rendszer, hanem egy ujonnan feltalált cs. kir. szabadalmazott kovácsolt vasból készült, — melynél fogva ki tisztá, hamisítatlan erőteljes és izletes vajat akar, saját maga készíthet, egész könnyedén, még egy 8 éves gyermek segítségével is, mi legkésőbb három perczig tart. A tisztántartása és szétszedhetése ezen vajkészüléknek igen könnyű és gyors, leírása minden nyelven található.

Egy kavarási készülék által hamisítlan tejből 5 percz alatt édes vagy savanyu tejet és 3 percz alatt a legkitünőbb vajat készíthetni.

Hogy bárki ezen hasznos készüléket könnyű szerrel megszerezhesse, ajánlom a következő legolcsóbb árakon u. m.:

1-ső szám	5 Liter helytartalommal hőmérővel	8 frt —
2-ik „	10 „ „ „	11 frt 50
3-ik „	25 „ „ „	35 frt —
4-ik „	45 „ „ „	45 frt —

Jegyzet. Ezen cs. kir. szabadalmazott, egészen finom és tartós ércből készült gépezet felülmúlja mindez ideig létező készüléteket és kiállításuknál fogva valósággal díszíti a háztartásnak. Bizonyítékul, hogy ezen hirdetés egyedül igazságon alapul, nyilvánosan tudatom, hogy bárkinek rögtön visszafizetem a pénzt, ha nem felel meg czéljának, melynél fogva rendelésnek semmi kockázata nincs. Szétküldés vagy készpénzben, vagy posta utánvétellel, czím kizárólag:

Az osztrák-magyar főképviselet egyetemes kiviteli iroda Löw. J. Bécsben II. Északívasút 26. szám.

(404) 3—30